

Informacija tėvams apie visuotinę naujagimių klausos patikrą

Visuotinė naujagimių klausos patikra – tai visų naujagimių klausos patikrinimas dar gimdymo namuose, siekiant kuo anksčiau surasti naujagimius su įgimtu klausos sutrikimu ir jiems padėti. Nors dauguma naujagimių turi normalią klausą, 1-3 vaikai iš tūkstančio gimsta turėdami didesnį ar mažesnį klausos sutrikimą. Neatlikus naujagimių klausos patikros, kitais būdais neįmanoma nustatyti jūsų vaiko klausos sutrikimų pirmaisiais mėnesiais. Maždaug pusė vaikų, turinčių klausos sutrikimų, gimsta neturėdami jokių neprigirdėjimo rizikos veiksnių. **Naujagimių klausos patikra** leidžia įtarti įgimtą klausos sutrikimą jau pirmaisiais kūdikio gyvenimo mėnesiais. Jei atlikus patikrą yra įtariamas klausos sutrikimas, atliekami kiti, sudėtingesni klausos tyrimai. Kuo anksčiau vaikui, turinčiam įgimtą klausos sutrikimą, yra suteikiama pagalba, tuo geriau ne tik vaiko kalbos, bet ir bendrai jo raidai.

Kodėl kūdikiams taip svarbu anksti atlikti klausos patikrą?

Vaikai mokosi kalbos nuo pat gimimo. Tam būtina gera klausia. Jei vaikas turi klausos sutrikimą ir laiku negauna tinkamos pagalbos, jis turės sunkumų formuojantis jo kalbos ir bendravimo įgūdžiams. Kartais tėvai klysta galvodami, kad gali puikiai atskirti, ar jų vaikas girdi, ar ne. Kūdikiams gali reaguoti į stiprius garsus išsigąsdami ar pasukdami galvą, tačiau tai nereiškia, jog jie turi pakankamą klausą. Kai kurie klausos negali turintys kūdikiams gali girdėti vienus garsus, tačiau jų klausia gali būti nepakankama norint išgirsti aplinkinių kalbą ir pačiam jos mokytis. Todėl rekomenduojama aptikti klausos negalią ir suteikti kūdikiui pagalbą iki jam sukaks 6 mėnesiai.

Kaip yra atliekama naujagimių ir kūdikių klausos patikra?

Naujagimių klausos patikrai yra taikomas **otoakustinės emisijos tyrimas**. Jis išmatuoja atsakus į pateiktą garsą, kurie susiformuoja vidinėje ausyje. Nedidelis daviklis, įdėtas į ausies landą, pateikia garsinius spragtukus, o paskui išmatuoja vidinės ausies skleidžiamą aidą, kuris kyla joje, išgirdus garsą. Šis tyrimas yra greitas, visiškai neskausmingas, bet jam reikia visiškos tylos. Dėl šios priežasties jį rekomenduojama atlikti **kūdikiui miegant**. Jei atliekant klausos patikrą registruojamas abiejų ausų atsakas į garsą, tai yra gaunamas teigiamas klausos patikros rezultatas, ir nėra jokių neprigirdėjimo rizikos veiksnių – tolesnio klausos ištyrimo neprireikia.

Svarbu žinoti, kad teigiamas otoakustinės emisijos tyrimas tik informuoja, ar vaikutis šiuo metu girdi, bet tai negarantuoja, kad ateityje vaikutis neturės klausos

problemų. Daliai vaikų klausia sutrinka vėliau – per kelis pirmus metus. Todėl mes tikimės, kad Jūs ir toliau stebėsite, kaip Jūsų vaikas reaguoja į garsą ir kaip vystosi jo kalba ir žodynas. Jei vaikui įtariate klausos sutrikimą, rekomenduojama atvykti pas gydytoją otorinolaringologą-audiologą konsultacijos.

Ką daryti, jei vaikui klausos patikros atsakymas buvo neigiamas?

Jei vaiko otoakustinės emisijos tyrimo rezultatai yra neigiami, tai dar nereiškia, jog vaiko klausia yra sutrikusi. Iš tikrųjų daliai vaikų, kuriems patikros rezultatai būna neigiami tiriant pirmą kartą, pakartojus tyrimą gaunami teigiami rezultatai. Neigiamą atsakymą gali lemti ir klausos sutrikimas, ir tam tikros tyrimo sąlygos, pavyzdžiui, aplinkos triukšmas, maža ausies landa ar sekretas ausies landoje. Todėl tam, kad įsitikintume, ar kūdikio klausia yra gera, kartais tenka klausos patikros tyrimą pakartoti. Jei klausos sutrikimas vis dėlto įtariamas, atliekami išsamesni klausos tyrimai. **Jei klausos patikra nebuvo atlikta naujagimių skyriuje ar pirmo tyrimo rezultatai buvo neigiami, rekomenduojama per tris mėnesius atvykti pas gydytoją otorinolaringologą-audiologą pasikonsultuoti ir atlikti tyrimą dar kartą.**

Kūdikio klausą įvertinti ir otoakustinės emisijos tyrimą atlikti gali ne kiekvienas gydytojas otorinolaringologas, o tik gydytojas otorinolaringologas-audiologas.

Naujagimių ir kūdikių klausos tyrimai yra atliekami:

1. **Vaikų liginėje**, VŠJ VULSK filiale, Vaikų klausos tyrimų poskyryje, Santariškių g. 7, Vilnius. Registruotis tyrimui galite tel. 8 (5) 272 0570 arba išankstinės elektroninės registracijos sistema **sergu.lt**
2. LSMUL Kauno klinikų Ausų, nosies ir gerklės ligų klinikos ambulatoriniame skyriuje, Eivenių g. 2, Kaunas, tel. 8 (37) 326 650

Atvykstant būtina užsiregistruoti iš anksto kūdikių klausos tyrimui atlikti ir turėti šeimos gydytojo siuntimą gydytojo otorinolaringologo-audiologo konsultacijai gauti. Pasistenkite atvykti į tyrimą su miegančiu kūdikiu.